

Bevarandeplan för Natura 2000-området Simris strandängar SE0420129

Simris strandängar, Foto: Ann-Sofie Pellas

Grunduppgifter om Natura 2000-området Simris strandängar

Län:	Skåne
Kommun:	Simrishamn
Läge:	Öster om kustvägen från Simrislund till Brantevik söder om Simrishamn
Markägare:	Kommun, enskilda
Areal:	33,7 hektar
Skyddsform:	Naturresevat, Simris strandängar, 2005-04.
Bakgrund:	pSCI beslutat av Regeringen 1997-01. SCI fastställt av EU-kommissionen 2004-12. SAC fastställt av Regeringen 2011-03. Bevarandeplan fastställd & kungjord av Länstyrelsen Skåne 2018-12-20 respektive 2018-12-21.
Reviderad:	2018-12.

Vad betyder Natura 2000?

EU bygger ett nätverk av områden med skyddsvärd natur som kallas Natura 2000. Syftet är att EU:s medlemsländer ska ta ett gemensamt ansvar för att bevara arter och naturtyper som förekommer i Europa. Natura 2000 har tillkommit med stöd av två EG-direktiv; Fågeldirektivet (EU-rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009) om bevarande av vilda fåglar och Habitatdirektivet (EU-rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter senast ändrat genom direktiv 2006/105/EG. Nätverket byggs upp av områden som föreslås av regeringen och som antas av kommissionen. Direktiven har sin grund i Bernkonventionen som var först med att rättsligt skydda arter och deras livsmiljöer i Europa. EU-direktiven bygger på nya kunskaper och inför principen att bevara naturtyper för deras egen skull och inte enbart för att de utgör hemvist för vissa arter. Habitat- och fågeldirektivet är EU:s bidrag till bevarandet av den biologiska mångfalden så som det lades fast i Konventionen om biologisk mångfald i Rio de Janeiro 1992.

Sverige har ett särskilt ansvar för att skydda och vårda de områden som är föreslagna att ingå eller som ingår i Natura 2000 och detta regleras i den svenska lagstiftningen i Miljöbalken med tillhörande Förordning om områdesskydd m m. Det innebär att åtgärder som kan inverka negativt på bevarandestatus för preciserade habitat eller arter inom Natura 2000-området kräver tillstånd enligt miljöbalken med tillhörande förordningar.

Vad är en bevarandeplan?

Till varje Natura 2000-område ska det finnas en bevarandeplan. Den ger en beskrivning av området och dess naturvärden och vilken skötsel som behövs för att dessa naturvärden ska finnas kvar långsiktigt. Bevarandeplanen innehåller också en beskrivning av vilka verksamheter och åtgärder som kan hota de arter och livsmiljöer som ska skyddas i Natura 2000-området. Bevarandeplanen innehåller viktig information som används som underlag vid samråd och tillståndsprövningar av verksamheter och åtgärder inom Natura 2000-området. I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. I de fall där ny kunskap har tillkommit, har Länsstyrelsen för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när nästa tillfälle ges. Vid tillståndsprövning utgår man ifrån i verkligheten förekommande naturtyper, varför det är nödvändigt att bevarandeplanerna redovisar dessa, även om de inte har hunnit beslutas av regeringen. Om ett Natura 2000-område också ingår i ett annat områdesskydd, t.ex. naturreservat, finns det gällande föreskrifter för området, dessa finns att läsa i beslutet till naturreservatet samt i skötselplanen. Bevarandeplanen för Natura 2000-området hänvisar i mycket till skötselplanen och utgör därför en enklare form av bevarandeplan. Bäst läses de tre dokumenten tillsammans.

Vad är en Natura 2000-art eller en typisk art?

Bevarandeplanen redovisar flera kategorier av arter. *Natura 2000-arter* är utpekade skyddade arter som listas i art- och habitatdirektivets bilaga 2 eller i fågeldirektivets bilaga 1. Bevarandeplanen ska ha med bevarandemål för dessa arter. Tillstånd krävs alltid för åtgärder som riskerar att påverka dessa arter negativt. *Typiska arter* är indikatorarter vars förekomst indikerar gynnsamt tillstånd för en utpekad naturtyp. *Karaktäristiska arter* ska stödja tolkningen

av en viss naturtyp. Arter kan vara både typiska och karaktäristiska. *Prioriterade arter* och naturtyper är de arter/naturtyper som är utpekade som mest hotade enligt art- och habitatdirektivet och vars utbredning huvudsakligen ligger inom EU:s territorium, de är markerade med en asterisk. Dessa prioriteringar ska skiljas från de prioriteringar av arter och naturtyper som görs i bevarandeplanen när åtgärder prioriteras för att arten eller naturtypen ska få gynnsam bevarandestatus. Rödlistade arter är en sammanställning av arters status när det gäller risk att dö ut inom ett lands gränser. En nationell *rödlista* publiceras vart femte år av ArtDatabanken och finns för denna bevarandeplan förtecknad i boken *Rödlistade arter i Sverige 2015*. *Fridlysta arter* är förtecknade i Artskyddsförordningen. Det är förbjudet att plocka, fånga, döda, eller på annat sätt samla in eller skada vissa växter och djur. *Ågp-arter* är hotade arter med ett särskilt åtgärdsprogram för att förbättra artens överlevnadsmöjligheter.

Vad är bevarandestatus?

Natura 2000 innebär att alla EU-länder ska vidta åtgärder för att naturtyper och arter som utpekats ska ha *gynnsam bevarandestatus*. Det innebär att man ska försäkra sig om att de utpekade naturtyperna och arterna finns kvar långsiktigt i Europa. För en naturtyp kan *gynnsam bevarandestatus* innebära att man bevarar de strukturer och funktioner som finns i naturtypen och att de arter som är typiska för naturtypen finns kvar i livskraftiga populationer. För en art innebär *gynnsam bevarandestatus* att arten finns i livskraftiga populationer och att förekomsten av dess livsmiljö är tillräcklig. I bevarandeplanen anses fullgod bevarandestatus vara densamma som gynnsam.

Viktigt att tänka på

För att inte skada Natura 2000 områdets naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000 område. Detta gäller oavsett om ingreppet sker inom eller utanför ett Natura 2000-område. Alla som planerar att utföra en åtgärd som man tror kan påverka ett områdes naturvärden ska på ett tidigt stadium kontakta Länsstyrelsen. Det underlättar eventuell tillståndsprövning som Länsstyrelsen ska göra. När det gäller åtgärder på skogsmark ska istället Skogsstyrelsen kontaktas. Bevarandeplanen för ett Natura 2000-område kan revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningarna förändras. När bevarandeplanen förändras medför det att den måste fastställas på nytt. Då ges markägare och andra berörda möjlighet att lämna synpunkter.

Mer information om Natura 2000

Länsstyrelsens webbplats: www.lansstyrelsen.se/skane/N2000 eller telefon 010-224 10 00

Naturvårdsverkets webbplats: www.naturvardsverket.se

Mer information om naturreservat

Länsstyrelsens webbplats: www.lansstyrelsen.se/skane/bildanaturreservat eller telefon 010-224 10 00

Karttjänsten Skyddad natur webbplats: <http://skyddadnatur.naturvardsverket.se>

Innehållsförteckning

ÖVERSIKTSKARTA.....	5
OMRÅDESBESKRIVNING.....	6
INGÅENDE NATURTYPER OCH ARTER ENLIGT NATURA 2000	7
Bevarandesyfte och prioriterade bevarandevärden	9
Bevarandemål.....	9
Beskrivning av naturtyper och arter och deras bevarandestatus.....	10
Naturtyper	10
Natura 2000 – arter.....	13
HOTBILD – VAD KAN PÅVERKA NATURA 2000-OMRÅDET NEGATIVT?.....	15
SKYDD OCH BEVARANDEÅTGÄRDER.....	17
Skydd och reglering.....	17
Prioriterade bevarandeåtgärder	18
Restaureringsåtgärder	18
Löpande skötsel	18
Uppföljning	18
REFERENSER.....	18
BILAGOR	19
Bilaga 1, Karta med naturtyper enligt Natura 2000.....	20
Bilaga 2, Naturtypskoder för kartan.....	21
Bilaga 3, Rödlistade och hotade arter i Natura 2000-naturtyperna.....	22

Översiktskarta

Områdesbeskrivning

Området ingår i en större öppen betesmark med spridda buskage och solitärträd i en sluttning ned mot stranden av Östersjön. Ursprungligen kan området före 1600-talet ha utgjorts av en ekskog, vilken kan ha gett upphov till namnet Simrislund. Emellertid var området trädfrött när Linné passerade 1749. Både människor och djur tuktade då de glest stående buskarna så att de var knappt en aln höga. Så ter sig området också på rekognoseringskartan för åren 1812-1820. Stranden är helt kal och uppe i backen finns enstaka spridda buskar. Området låg som utmark till Simris by och beskrevs under 1800-talet som kal fäladsmark. Beteshävden fortsatte även under 1900-talet, men efterhand skedde en viss igenväxning. Området har dock under senare år återställts som hävdad betesmark. Buskgrupper och vresros har röjts och högvuxen vegetation slagits.

Berggrunden består av kvartsitisk hård sandsten (underkambrisk sandsten). Ovanpå denna har avsatts en kalkrik baltisk morän, vilken formats av havet till strandvallar parallellt med havsstranden. Den hårda sandstenen ligger blottad i strandlinjen med kala hållar på vilka det finns väl utformade stora böljeslagsmärken. Ovanför hållarna finns stråk med sandstrand och klappersten inblandad med alunskiffer. Överallt längs stranden finns rikligt med stora rundslipade block.

Strandråg och strandvial är några av de salttåliga växter som växer i stråken av sand och klappersten närmast havet. I berghällarnas sprickor växer små härdiga arter som gulkämpar och gul fetknopp. Längre upp på land vidtar örtrika torrängar med brudbröd, solvända och blodnäva. I de kalkrika kärren finns en exklusiv flora med bland annat majviva, slätterblomma och den mycket sällsynta orkidén gulyxne.

I området förekommer flera fågelarter, däribland rosenfinken och törnskatan. Ett flertal groddjur förekommer också i området.

I övrigt gällande områdesbeskrivning hänvisas till skötselplanen för naturreservatet Simris strandängar.

En närmare beskrivning av naturtyper och arter finns under rubriken Beskrivning av naturtyper och arter.

Ingående naturtyper och arter enligt Natura 2000

Områdets naturtyper (se tabell 1 och bilaga 1) konstaterades vid fältbesök.

Tabell 1. Simris strandängars naturtyper med arealer och Natura 2000-arter inom området. Natura 2000-koder inom parentes. Naturtyperna indelas i fullgod bevarandestatus (gynnsam bevarandestatus) där alla kriterierna för areal, ekologisk struktur och funktion samt för typiska arter är uppfyllda. I en icke fullgod naturtyp uppfylls definitionen för naturtyp men det kan saknas delar av ekologisk struktur och funktion eller typiska arter. Utvecklingsmarker kan inte definieras som en naturtyp idag men kan omföras till någon naturtyp med aktiva åtgärder eller med naturlig förändring efter lång tid.

Naturtyp	Areal (ha) med bedömd bevarandestatus		
	Fullgod	Icke fullgod	Totalt
Perenn vegetation på steniga stränder (1220)	0,01	0,28	0,29
♦ Vegetationsklädda havsklippor i Atlantkust eller Östersjökust (1230)	0,08		0,08
Atlantiska havsstrandängar (<i>Glauco-Puccinellietalia maritima</i> , 1330)	1,1		1,1
* Boreala strandängar av Östersjötyp (1630)	0,56	1,1	1,6
♦ Kustnära vandrande sanddyner med sandrör (vita sanddyner, 2120)	0,54		0,54
* ♦ Permanenta kustnära sanddyner med örtvegetation (grå sanddyner, 2130)	1,4		1,4
* ♦ Kalkgräsmarker (6210)	1,6		1,8
Kalkgräsmarker (viktiga orkidélokaler, 6211)		0,16	
Fuktängar med blåttåtel och starr (6410)	0,39		0,69
♦ Fuktängar med blåttåtel och starr (kalkfuktäng, 6411)	0,23	0,07	
♦ Högörtängar (6430)	0,17	0,47	0,64
♦ Slätterängar i låglandet (6510)	0,07		0,07
♦ Rikkärr (7230)		0,41	0,41
♦ Pionjärvegetation av Sedo-Scleranthion eller Sedo albi-Veronicion dille-nii-typer på silikatbergstytter (8230)	0,02	0,18	0,20
Total areal naturtyper		8,8	
Total områdesareal		33,7	
Natura 2000-arter	Bevarandestatus		
♦ Gråsäl <i>Halichoerus grypus</i> (1364)	Fullgod		
Gulxne <i>Liparis loeselii</i> (1903)	Icke fullgod		
Kalkkärrsgrynsnäcka <i>Vertigo geyeri</i> (1013)	Icke fullgod		
♦ Smalgrynsnäcka <i>Vertigo angustior</i> (1014)	Icke fullgod		
♦ Större vattensalamander <i>Triturus cristatus</i> (1166)	Fullgod		
*prioriterad naturtyp enligt Natura 2000			
♦ ny art/naturtyp som inte är beslutad av Regeringen			

Bevarandesyfte och prioriterade bevarandevärden

Det övergripande bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EU:s Art- och habitatdirektiv.

För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de fåglar, naturtyper, Natura 2000-arter och typiska arter som utgjort grund för utpekandet av området. Genom att ha gynnsamt tillstånd bidrar Natura 2000-området till att skapa eller upprätthålla en gynnsam bevarandestatus på biogeografisk nivå.

De prioriterade bevarandevärdena är naturtyperna boreala strandängar av Östersjötyp (1630), permanenta kustnära sanddyner med örtvegetation (grå sanddyner, 2130), kalkgräsmarker (viktiga orkidélokaler, 6211), rikkärr (7230) samt Natura 2000-arterna gulyxne *Liparis loeselii* (1903), kalkkärrsgrynsnäcka *Vertigo geyeri* (1013) och smalgrynsnäcka *Vertigo angustior* (1014).

Motivering:

På grund av sina kala hällar av underkambrisk sandsten med böljeslagsmärken och system av strandvallar är området geologiskt och landskapsmorfologiskt intressant. Det öppna beteslandskapet med kontinuerlig hävd på tidigare utmark är mark- och kulturhistoriskt värdefullt. Området innehåller extremt många artrika vegetationstyper och habitat av biologiskt och botaniskt intresse.

Bevarandemål

Areal

Arealen av perenn vegetation på steniga stränder (1220) ska vara minst 0,29 hektar. Arealen av vegetationsklädda havsklippor i Atlantkust eller Östersjökust (1230) ska vara minst 0,08 hektar. Arealen av atlantiska havsstrandängar (*Glauco-Puccinellietalia maritimae*, 1330) ska vara minst 1,1 hektar. Arealen av boreala strandängar av Östersjötyp (1630) ska vara minst 1,6 hektar. Arealen av kustnära vandrande sanddyner med sandrör (vita sanddyner, 2120) ska vara minst 0,54 hektar. Arealen av permanenta kustnära sanddyner med örtvegetation (grå sanddyner, 2130) ska vara minst 1,4 hektar. Arealen av kalkgräsmarker (6210) och kalkgräsmarker (viktiga orkidélokaler, 6211) ska vara minst 1,8 hektar. Arealen av fuktängar med blåtåtel och starr (6410) och fuktängar med blåtåtel och starr (kalkfuktäng, 6411) ska vara minst 0,69 hektar. Arealen av högörtängar (6430) ska vara minst 0,64 hektar. Arealen av slätterängar i låglandet (6510) ska vara minst 0,07 hektar. Arealen av rikkärr (7230) ska vara minst 0,41 hektar. Arealen av pionjärvegetation av Sedo-Scleranthion eller Sedo albi-Veronicion dille-nii-typer på silikatbergstyper (8230) ska vara minst 0,20 hektar.

Strukturer och funktioner m.m.

Vita sanddyner (2120) ska få utvecklas fritt för att sedermera kunna övergå i senare successionsstadier med permanenta sanddyner (2130). Ingen plantering eller insådd av sandbindande växter får ske. Solexponerade miljöer och strukturer ska utgöra ett inslag. Den

naturliga, interna dynamiken i de öppna sanddynsområdena ska bevaras genom att så få ingrepp som möjligt görs. Hela arealen med öppna sanddyner är fri från träd och buskar. Omfattningen av slitaget på alla typer av sanddyner ska beaktas och anpassas så att den gynnsamma bevarandestatusen för naturvärdena optimeras.

Regelbunden hävd ska påverka området. Området ska vara betat. Naturliga störningsprocesser ska påverka hela området. Ingen antropogen näringstillförsel, inklusive tillskottsutfodring av betesdjur, ska förekomma. Betesdjuren ska inte ges medel mot parasiter som kan påverka dynglevande organismer negativt. Värdefulla buskar och träd (t.ex. bärande och blommande buskar eller träd, snår- och brynbildande buskar) får finnas. Ingen skadlig ansamling av förna ska finnas i området efter vegetationsperiodens slut. Det ska finnas blottad sand. Ingen igenväxningsvegetation ska förekomma mer än i begränsad utsträckning. Vegetationen är karakteristisk för naturtyperna och/eller artrik.

Grundvattenytan ska variera naturligt och vara hög under större delen av året. Hydromorfologiska strukturer som är väl förknippade med naturtyperna ska finnas. Hydrologin ska vara naturlig med naturliga grundvattennivåer som skapar markfuktighet. Rikkärrens hydrologi ska vara ostörd och det ska inte finnas några avvattande eller tillrinnande diken eller körspår som medför negativ påverkan. Rikkärren ska vara öppna där busk- eller trädskikt endast finns i liten omfattning. Hydrokemin ska vara utan betydande antropogen påverkan. Negativa indikatorarter ska inte eller endast förekomma i begränsad utsträckning. Vedartad igenväxningsvegetation ska inte förekomma. Naturtypen rikkärr (7230) är extra känsliga för ändringar i grundvattennivå samt ändring av grundvattnets kemiska egenskaper och temperatur.

Typiska arter

Typiska arter ska förekomma i livskraftiga populationer inom Natura 2000-området.

Natura 2000-arter

Gråsäl *Halichoerus grypus* (1364), gulyxne *Liparis loeselii* (1903), kalkkärrsgrynsnäcka *Vertigo geyeri* (1013), smalgrynsnäcka *Vertigo angustior* (1014) och större vattensalamander *Triturus cristatus* (1166) ska finnas i livskraftiga bestånd inom Natura 2000-området.

Framtida uppföljning av planen kan medföra att nuvarande bevarandemål ändras och att nya mål läggs till.

Beskrivning av naturtyper och arter och deras bevarandestatus

Naturtyper

Perenn vegetation på steniga stränder (1220)

Naturtypen utgörs av två delområden, i Natura 2000-områdets södra halva. Driftmaterial kastas upp på stranden och ger upphov till en kvävegynnad vegetation med inslag av mållor och nässlor.

Den övergripande statusen för naturtypen är icke fullgod till följd av näringspåverkan.

Vegetationsklädda havsklippor i Atlantkust eller Östersjökust (1230)

Naturtypen utgörs av ett mindre område i mitten av Natura 2000-området. Arter som dokumenterats inom naturtypen är bl.a. gulkämpar, saltarv och fackelblomster.

Naturtypen har fullgod bevarandestatus.

Atlantiska havsstrandängar (Glauco-Puccinellietalia maritimae, 1330)

Naturtypen utgörs av ett långsmalt område i Natura 2000-områdets norra halva. Området har en areal på 1,1 ha. Strandkål och strandvial har påträffats inom naturtypen.

Naturtypen har fullgod bevarandestatus.

Boreala strandängar av Östersjötyp (1630)

Mellan stenblocken på hällarna finns fragmenterade boreala strandängar av Östersjötyp (1630). Naturtypen är fördelad på fem delområden och har en total areal på 1,6 ha. Bockrot, brudbröd och puktörne är dokumenterade inom naturtypen.

Delar av naturtypen har fullgod bevarandestatus, men den övergripande statusen för naturtypen är icke fullgod till följd av näringspåverkan.

Kustnära vandrande sanddyner med sandrör (vita sanddyner, 2120)

I sandvallarna längs stranden finns en gles dynvegetation. Naturtypen utgörs av ett långsmalt område i Natura 2000-områdets norra del. Flertalet skalbaggar och fjärilar har påträffats inom naturtypen. Tidigare har sandstranden delvis varit bevuxen med vresros, vilken har bekämpats.

Naturtypen har fullgod bevarandestatus.

Permanenta kustnära sanddyner med örtvegetation (grå sanddyner, 2130)

Naturtypen utgörs av två delområden. I det norra delområdet har strandlök, jordtistel, rödklint, brudbröd, kärblomster, maskros, trift, lönn, borsttåtel, smällglim, puktörne, backtimjan, solvända, knägräs, ärenpris, blåeld, getväpling, vildkaprifol, bockrot, gråfibbla, gulmåra, harsstarr och backnejlika dokumenterats. Inom det södra delområdet har ryssgubbe och småborre påträffats. Det finns en liten gödselpåverkan inom naturtypen.

Naturtypen har fullgod bevarandestatus.

Kalkgräsmarker (6210) och Kalkgräsmarker (viktiga orkidélokaler, 6211)

Öster om vägen finns naturtyperna kalkgräsmarker (6210) och kalkgräsmarker (viktiga orkidélokaler, 6211), tre respektive ett delområde. I naturtypen 6210 är bl.a. trift, gul fetknopp,

backtimjan, backnejlika, axveronika, puktörne, ängsnycklar och strandkål påträffade. Även rosenfink och törnskata är dokumenterade.

Naturtypen kalkgräsmarker (6210) har fullgod bevarandestatus. Naturtypen kalkgräsmarker (viktiga orkidélokaler, 6211) har inte fullgod bevarandestatus till följd av näringspåverkan.

Fuktängar med blååtätel och starr (6410) och Fuktängar med blååtätel och starr (kalkfuktäng, 6411)

På några ytor inom Natura 2000-området med framträngande genomsilningsvatten ersätts torrängar av kalkfuktängsvegetation. Inom området finns fem delområden med naturtyperna fuktängar med blååtätel och starr (6410) samt fuktängar med blååtätel och starr (kalkfuktäng, 6411). Inom naturtypen 6410 har ängsstarr, äkta ängsnycklar, kärrknipprot, majviva, plattsäv och mindre purpurmätare dokumenterats. Inom naturtypen 6411 har större vattensalamander och lövgroda dokumenterats.

Den övergripande statusen för naturtyperna är fullgod.

Högörtängar (6430)

Naturtypen högörtängar (6430) utgörs av fem delområden med en total areal av 0,64 ha. Delar av naturtypen karakteriseras av älgört.

Delar av naturtypen har fullgod bevarandestatus, men den övergripande statusen för naturtypen är icke fullgod till följd av näringspåverkan.

Slätterängar i låglandet (6510)

Naturtypen slätterängar i låglandet (6510) utgör en areal av 0,07 ha centralt i Natura 2000-området. Området ligger vid vägen.

Naturtypen har fullgod bevarandestatus.

Rikkärr (7230)

Inom Natura 2000-området förekommer framträngande genomsilningsvatten och på en del partier i dess har rikkärr utvecklats. Rikkärren utgör flera delområden. Vissa artrika partier med kalkutfällningar utgörs av så kallade extremrikkärr. Vanligt förekommande arter i rikkärren är plattsäv, slankstarr, ängsstarr, näbbstarr, ängsnycklar, kärrknipprot, gräsull, vildlin, tätört, majviva och kärsälting. Även gulyxne har påträffats. Två andra extremrikkärr är omgivna av högrötsvegetation. Under en inventering 2006 påträffades kalkkärrsgrynsnäcka inom området.

Naturtypen har inte fullgod bevarandestatus till följd av kvävepåverkan från omgivningen.

Pionjärvegetation av Sedo-Scleranthion eller Sedo albi-Veronicion dille-nii-typer på silikatbergstorp (8230)

Naturtypen utgörs av tre mindre delområden inom Natura 2000-området. Backlök, gul fetknopp, kärleksört, strandkål och vanlig backsippa är arter som dokumenterats inom naturtypen.

Ett delområde har fullgod bevarandestatus men den övergripande bedömningen för naturtypen inom Natura 2000-området är inte fullgod till följd av näringspåverkan.

Natura 2000 – arter

Gråsäl Halichoerus grypus (1364)

Gråsäl är störst av Sverige tre sälarter. En vuxen hanne väger upp till 330 kilo och är 230 centimeter lång medan honorna är mycket mindre och väger upp till 170 kilo och är 195 centimeter långa. Arten förekommer i Norra Atlanten och i Östersjön där utbredningen är uppdelad i tre huvudområden. Den målmedvetna historiska jakt som bedrivits gör att arten numera framför allt förekommer i centrala Östersjön sedan den utrotades på västkusten redan på 1800-talet. I början av 1900-talet var gråsäl vanlig i hela Östersjöområdet men numera är vattnen runt Falsterbohalvön artens sydligaste permanenta uppehållsplats. Under 1960- och 1970-talen drabbades gråsälarna hårt av miljögifter som gjorde honorna sterila vilket ledde till att populationen minskade kraftigt. Tack vare minskad miljögiftbelastning har antalet individer ökat igen fram till 2005. Ökningstakten har dock varit påtagligt lägre i södra delarna av Östersjön och efter 2005 har populationerna åter oroande nog minskat i centrala Östersjön. Det går inte utesluta att orsaken är spridning av nya miljögifter som till exempel bromerade flamskyddsmedel. I Kattegatt och runt Falsterbohalvön ökar antalet individer även om man i Kattegatt fortfarande endast påträffar enstaka gråsäl i knubbsälkolonierna liksom inne i Skälderviken. Unga gråsäl rör sig över stora områden och bibehållen eller ökad konnektivitet mellan sälområden är därför viktigt för att populationerna ska kunna öka och ha fortsatt genetiskt utbyte med varandra.

Honorna blir könsmogna vid tre till fem års ålder och hanarna vid fyra till åtta års ålder. Gråsäl som lever i Östersjön föder kuten på land eller på is i februari-mars. Vid födseln har kuten embryonalpäl och kan inte simma. Kuten diar i cirka tre veckor och honan lämnar därefter ungen efter att ha tappat uppemot 40 procent av sin vikt under digivningen. Dödligheten bland unga gråsäl är hög, upp till 30-35 procent fram till avvänjningen. Fram till vuxen ålder är dödligheten mycket svår att uppskatta men unga gråsäl är överrepresenterade bland de säl som drunknar i fiskeredskap. Säl som når vuxen ålder kan däremot bli gamla dock sällan över 30 år i det vilda. Gråsäl äter all slags fisk. Sill dominerar men även skarpsill, sik och plattfisk är vanliga och unga gråsäl äter även kräftdjur, musslor och snäckor.

Gråsäl bedöms ha fullgod bevarandestatus inom Natura 2000-området.

Gulyxne Liparis loeselii (1903)

Gulyxne växer i kalkrika kärr med rörligt ytnära grundvatten. Arten gynnas av en solöppen miljö, med smärre markblottor så att en nyetablering av individer kan ske. Gulyxnens habitat utgörs av öppna eller glest träd/buskbeklädda "extremrikkärr". Arten är kalkkrävande. Det räcker dock inte med god tillgång på kalk utan en viss mängd mineraler/närsalter krävs troligen. Dessutom är det möjligt att arten kräver en viss vattenrörlighet. Arten påträffas vid enstaka tillfällen utanför rikkärsmiljön, exempel på detta är bäckkanter och grustag. I flera fall förekommer utfällning av kalk i kärren, s.k. blekekärr, ofta då med kransalger. En god vattentillgång krävs, kärren är ofta relativt blöta. Förmodligen är kärr som torkar upp under sensommaren en olämplig miljö eftersom arten förefaller kräva en kontinuerlig vattentillgång. På de flesta lokalerna är en svag tuvbildning nödvändig för artens existens. Den växer här nästan alltid bland eller i anslutning till de nedan nämnda brunmossarterna, och en optimal växtplats är då ofta i kantzonen mellan den låga tuvan och det rena lösbottnkärret. Artens vanligaste följarter bland kärlväxterna är bladvass och vattenklöver. Dessa arter är relativt allmänna myrarter och säger inte så mycket om vilken myrtyp det rör sig om. Bottenskiktet däremot är mer avslöjande. I nästan samtliga fall utgörs det av brunmossor.

Gulyxne bedöms ha icke fullgod bevarandestatus inom Natura 2000-området pga. av att rikkärren inte har fullgod bevarandestatus till följd av kvävepåverkan från omgivningen.

Kalkkärrsgrynsnäcka Vertigo geyeri (1013)

Arten förekommer huvudsakligen i öppna rikkärr och kalkfuktängar och gynnas av en måttlig till intensiv betesdrift eller motsvarande påverkan som upprätthåller solinsläpp. Arten förekommer mycket lokalt eftersom den har dålig spridningsförmåga. Kalkkärrsgrynsnäckan är därmed en god indikator på lång kontinuitet av öppna och halvöppna förhållanden.

Kalkkärrsgrynsnäcka bedöms ha icke fullgod bevarandestatus inom Natura 2000-området pga. av att rikkärren inte har fullgod bevarandestatus till följd av kvävepåverkan från omgivningen.

Smalgrynsnäcka Vertigo angustior (1014)

Smalgrynsnäcka förekommer i ett brett spektrum av miljöer. Samtidigt är smalgrynsnäckan mycket specifik när det gäller valet av mikrohabitat; det gäller hela tiden att hitta rätt fuktighet och rätt struktur på förnan. Smalgrynsnäckan är kalkgynnad, särskilt tydligt märks det på de relativt fåtaliga inlandslokalerna.

Arten förekommer ibland annat lövskogskärr samt på kalkrika betesmarker med svagt till måttligt betetryck; men om betetrycket blir för hårt försvinner den. I torr betesmark hittar man ofta den i anslutning till fuktiga sänkor, strandbrinkar och i branter. I kalkrika områden kan smalgrynsnäckan även finnas i strandnära miljöer, t.ex. på betade havsstrandängar eller i anslutning till kustnära dynvåtmarker. En annan viktig miljö är rikkärr och kalkfuktängar.

Smalgrynsnäckan accepterar ganska täta bestånd av starr. Förekomst av enstaka högre örter som t.ex. älgört och hampflockel är inget problem, men uppstår det täta bestånd av högväxta örter p.g.a. hög näringshalt brukar arten försvinna. Arten har en mycket långsam spridningsförmåga.

I de våtmarkshabitat där arten förekommer och i angränsande områden är markavvattning, skogsbruk och andra åtgärder som kan påverka hydrologin på ett för arten negativt sätt inte önskvärt.

Smalgrynsnäcka bedöms ha icke fullgod bevarandestatus inom Natura 2000-området pga. av att rikkärren inte har fullgod bevarandestatus till följd av kvävepåverkan från omgivningen.

Större vattensalamander *Triturus cristatus* (1166)

Större vattensalamander lever större delen av sitt liv på land, och hittas egentligen bara i vatten under lek- och larvperioden. På land tycks den ha väldigt specifika val av livsmiljö, t.ex. murkna trädstammar och stubbar, smågnagargångar, under mossbeklädda stenar och i blockterräng. Vanligen finns de i fuktig huvudsakligen lövdominerad skog, men de påträffas sällsynt även på öppen mark, t.ex. i fuktiga hagar med högvuxet gräs.

I vatten lever den i vattensamlingar som är permanenta och solbelysta, och finns sällan i vattensamlingar som är mindre än 10 meter i diameter och/eller grundare än 0,5 meter. Lekvatten bör vara fiskfria, för larverna är utsatta för en stark predation från dessa. Dessutom innebär frånvaron av fisk att det finns mer föda i form av fler evertebrater i vattnet. Det är viktigt att det finns lämpliga habitat på land nära lekvatten, för studier har visat att en majoritet av individerna i en population sällan vandrar längre än 100 meter från vattnet.

Större vattensalamander bedöms ha fullgod bevarandestatus inom Natura 2000-området.

Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt?

Nedan redovisas exempel på åtgärder som riskerar att påverka utpekade naturvärden negativt. För att inte skada Natura 2000 områdets naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000 område. Alla som planerar att utföra en åtgärd som man tror kan påverka ett områdes naturvärden ska på ett tidigt stadium kontakta Länsstyrelsen. Det underlättar eventuell tillståndsprövning som Länsstyrelsen ska göra. När det gäller skogsbruksåtgärder ska istället Skogsstyrelsen kontaktas. Observera att dessa hot ej är föreskrifter som t.ex. för naturreservat utan är tänkt att användas som ett verktyg vid tillståndsprövning samt för att påvisa vad som påverkar Natura 2000-området. OBS hoten är oftast reglerade i föreskrifterna för beslutet om naturreservat. De största hoten för områdets naturtyper och Natura 2000-arter är:

- Bebyggelse, vägar, anläggningar och annan markexploatering och markanvändningsförändring, exempelvis skogsplantering och täktverksamhet, i objektet

eller i angränsande områden som kan påverka naturvärdena i området negativt. Exploatering eller fragmentering av viktiga livsmiljöer samt störning av viktiga rastplatser på land är ett hot mot gråsäl.

- Spridning av invasiva arter, kan bl.a. vara negativt för större vattensalamander.
- Gödsling eller annan tillförsel av näringsämnen (t.ex. kalkning, kväveläckage från omgivande marker, spridning av rötslam, stödfodring) från annan källa än från betande djur. Tillskottsutfodring av betesdjur ger indirekt näringstillförsel till marken och missgynnar den konkurrenssvaga floran. Betesmarkerna får inte sambetas med gödslade marker och tillskottsutfodring av betesdjur får endast ske i samband med övergångsutfodring vid betessläpp och installning.
- För svag eller utebliven hävd som leder till att naturtyperna växer igen. För svag hävd och igenväxning kan vara ett hot mot grynsnäckor. Det är även ett hot mot kärleväxter som är hävdberoende av betes- och slåtterhävd.
- För intensiv hävd som skadar vegetationen. För intensiv hävd kan vara ett hot mot större vattensalamander, gulyxne och grynsnäckor.
- Användning av avmaskningsmedel med samma miljöpåverkan som avermectin är negativt för den dynglevande insektsfaunan och bör undvikas i så stor utsträckning som möjligt. Avmaskningsmedel bör inte användas utom när det sker på veterinärens inrådan.
- Användning av bekämpningsmedel och kemikalier i de omkringliggande skogarna och åkrarna.
- Förändringar i områdets hydrologi från både inom och utanför området genom t.ex. markavvattning, planteringar, dikesrensning eller dämningar. Förändrad vattenkemi och försämring av vattenkvaliteten genom t.ex. utsläpp av föroreningar i vattendrag, försurning eller eutrofiering. Utdikning, dränering och andra ingrepp ändrar de hydrologiska förhållandena och leder till uttorkning av naturtyper. Naturtyperna kan påverkas negativt även av perifera dikningsföretag, ledningsgrävningar och vägdragningar om de leder till sänkt grundvattennivå eller ändrad hydrologi på lokalerna. Förändringar i områdets hydrologi kan vara negativt för större vattensalamander, gulyxne och grynsnäckor.
- Plockning eller annan exploatering av den rödlistade floran i området.
- Terrängkörning.
- Luftföroreningar kan ha en negativ effekt på vissa arter. Nedfall av luftföroreningar kan vara negativt för större vattensalamander.
- Klimatförändringar som leder till förändrad konkurrenssituation där vissa artar gynnas på bekostnad av andra.
- Ändrad markanvändning, till exempel att avsaknad av människoskapta bränder, slåtter eller bete.
- Införande av fisk eller kräftor i akvatiska miljöerna kan påverka större vattensalamander negativt.
- Ett sekundärt hot mot grynsnäckorna, som uppkommer genom ensidiga och felaktiga hävdåtgärder, är mekaniskt slitage genom för hårt betestryck och/eller felaktigt utförd röjning. På lokaler i den nedre delen av pH-intervallet, med dålig buffringsförmåga, kan även den pågående försurningsprocessen komma att slå ut populationer.

- Miljögifter är ett hot mot bl.a. gråsäl.
- Bifångst är ett hot mot bl.a. gråsäl.
- Undervattensbuller är ett hot mot marina organismer, däribland gråsäl.
- Utfiskning och eller förändringar i fiskfaunan som gör att kvaliteten på födan försämras är ett hot mot bl.a. gråsäl.

Skydd och bevarandeåtgärder

Ingrepp som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd av länsstyrelsen enligt 7 kapitlet 27-29 § miljöbalken. Detta gäller oavsett om ingreppet sker inom eller utanför ett Natura 2000-område. Bevarandeplanen ska också fungera som underlag för bedömningen av om tillstånd behövs och om tillstånd kan ges.

Vid genomförandet av art-och habitatdirektivet utgår man från att alla verksamheter som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd. Enligt övergångsbestämmelserna krävs inte ett sådant tillstånd för verksamheter som påbörjats före 1 juli 2001 under förutsättning att de vid denna tidpunkt hade tillstånd enligt 9 eller 11 kap miljöbalken (eller motsvarande äldre bestämmelser). De tillståndsgivna verksamheterna skyddas av rättskraften i tillståndet. Syftet med övergångsbestämmelserna var inte att undanta tillståndskravet för framtida förändringar av befintliga verksamheter utan att undvika en obligatorisk omprövning av samtliga verksamheter som bedrevs 1 juli 2001. Vid ändringar av verksamheter och vid nyanläggning aktualiseras dock tillståndsplikten.

På grund av att fornlämningar finns i området måste alla åtgärder som skulle kunna ha en inverkan på dessa först samrådas med kulturmiljöenheten på Länsstyrelsen Skåne. Det är också kulturmiljöenheten på Länsstyrelsen Skåne som avgör om en åtgärd bedöms påverka eller inte påverka en fornlämning. Exempel är åtgärder så som slyuppdragning eller markberedning.

Staten har det övergripande ansvaret för skötseln av Natura 2000-områden och för att bevarandemålen uppnås. En förutsättning för att nå målen är ett gott samarbete mellan staten och den eller dem som äger eller brukar marken och har rådighet över vattnet.

Skydd och reglering

Natura 2000-området Simris strandängar är skyddat som naturreservat sedan 2005.

Enligt reservatsföreskrifterna är det inte tillåtet att bedriva täktverksamhet i någon form, inte tillåtet att vidtaga åtgärder som förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär som att spränga, borra, gräva, schakta, muddra, dränera, utfylla, plöja eller utföra annan markbearbetning, inte tillåtet att dämna eller ändra loppet av ytliga vattenflöden, inte tillåtet att stödutfodra eller tillföra växtnäringssämnen som gödningsmedel, jordförbättringsmedel, inte tillåtet att använda kemiska bekämpningsmedel.

Länsstyrelsen anser att de nödvändiga bevarandeåtgärderna är reglerade.

Prioriterade bevarandeåtgärder

Hela Natura 2000-området hålls hägnat för bete, indelat i fållor med hänsyn till betesintensitet och antal betesdjur. Gräsmarker ska hävdas genom betning med nöt eller häst. Högvuxen gräs- och örtvegetation slås vid behov. Busk uppslag som inte kan hållas nere av betning röjs årligen. Se skötselplanen för Simris strandängar för mer information.

Restaureringsåtgärder

- Se skötselplan

Löpande skötsel

- Se skötselplan

Uppföljning

Uppföljning av naturtyper och arter inom Natura 2000-områdena kommer att ske med omdrev vart 6:e eller 12:e år beroende på naturtyp och art. Vissa delar av uppföljningen, som t.ex. areal är obligatoriska medan andra delar kan väljas av länsstyrelserna själva. Mer information om enskild naturtyp/art finns på Naturvårdsverkets hemsida.

Referenser

- ArtDatabanken 2015. *Rödlistade arter i Sverige 2015*. ArtDatabanken SLU, Uppsala.
- Artdatabankens Artfaktblad (1992–2001) för de rödlistade arterna inom området.
- Artdatabankens information till Länsstyrelsen i Skåne Län om rödlistade arter, GIS-skikt.
- Länsstyrelsen, Bager. H och Persson A., 2009:41, *Skånes rikkärr*. 2009.
- Löfroth M. (ed.) 1997. *Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000*. Naturvårdsverket. Naturvårdsverkets förlag.
- Niss, J. 2005. *Bevarandeplan för Natura 2000-område Simris strandäng*. Länsstyrelsen Skåne.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. *Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål*. Lund
- Påhlsson, L. 2005. *Skötselplan för naturreservatet Simris strandängar i Simrishamns kommun*. Länsstyrelsen Skåne.
- SGU:s vägledning: <http://www.sgu.se/samhallsplanering/planering-och-markanvandning/grundvatten-i-planeringen/grundvattenberoende-ekosystem/>
- Sveriges geologiska undersökning. 2016. Bilaga. Vägledningsmaterial över vilka Natura 2000-naturtyper som är känsliga för grundvattenpåverkan. SGU.

Bilagor

1. Karta med naturtyper enligt Natura 2000
2. Naturtypskoder för kartan
3. Rödlistade och hotade arter

Upprättad av Länsstyrelsen Skåne

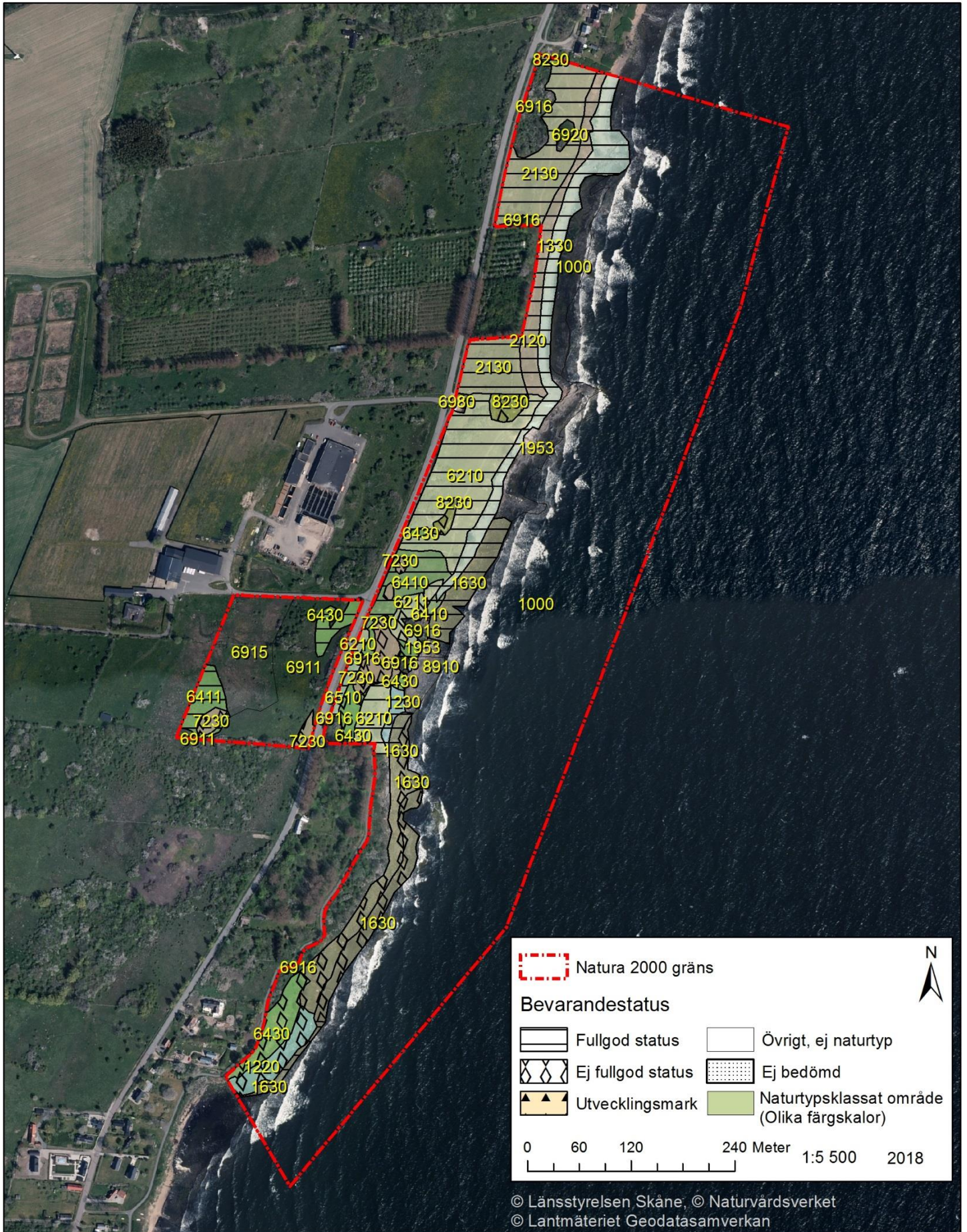
Planförfattare: Johan Niss

Senast reviderad 2018-12-17 av Erik Fridolf

Bilaga 1. Natura 2000-området Simris strandängar, SE0420129 med naturtyper

Förteckning över naturtyper återfinns i bilaga 2

Bilaga 2, Naturtypskoder för kartan

Natura 2000-naturtyper

- 1220 - Perenn vegetation på steniga stränder
- 1230 - Vegetationsklädda havsklippor i Atlantkust eller Östersjökust
- 1330 - Atlantiska havsstrandängar (*Glaucopuccinellietalia maritimae*)
- 1630 - Boreala strandängar av Östersjötyp
- 2120 - Kustnära vandrande sanddyner med sandrör (vita sanddyner)
- 2130 - Permanenta kustnära sanddyner med örtvegetation (grå sanddyner)
- 6210 - Kalkgräsmarker
- 6211 - Kalkgräsmarker (viktiga orkidélokaler)
- 6410 - Fuktängar med blåtåtel och starr
- 6411 - Fuktängar med blåtåtel och starr (kalkfuktäng)
- 6430 - Högörtängar
- 6510 - Slätterängar i låglandet
- 7230 - Rikkärr
- 8230 - Pionjärvegetation av Sedo-Scleranthion eller Sedo albi-Veronicion dille-nii-typer på silikatbergstytter

Icke-naturtyper

- 1000 - Marint vatten
- 1953 - Ickenatura-stränder - Blockstränder
- 6911 - Öppen kultiverad betesmark
- 6915 - Fuktäng
- 6916 - Buskrik utmark
- 6920 - Bebyggd mark
- 6980 - Parkeringsplats
- 8910 - Klapperstensfält, blocksänkor, blockhav

Bilaga 3, Rödlistade och hotade arter i Natura 2000-naturtyperna

Rödlistade arter enligt art databankens rödlista 2015 placeras i olika hotkategorier beroende på risk för utdöende i vilt tillstånd inom olika tidsperspektiv. Arter med extremt/mycket stor risk att dö ut i vilt tillstånd inom en mycket nära/nära framtid placeras i kategorin CR (Critically endangered; akut hotad) resp. EN (Endangered; starkt hotad). Arter som löper stor risk för utdöende i ett medellångt tidsperspektiv placeras i kategorin VU (Vulnerable; sårbar). Arter som bedöms ligga nära kategorin VU men inte uppfyller alla kriterier placeras i kategorin NT (Near Threatened; missgynnad). Arter som numera är livskraftiga men som tidigare varit hotade placeras i LC. F= fridlyst art, Ågp= art som har eller ska få ett nationellt åtgärdsprogram för hotade arter, B1, B2, B4 & B5 hänvisar till resp. bilaga i art- och habitatdirektivet.

Organismgrupp	Artnamn	Vetenskapligt namn	Hotkategori/ Annan fakta
Blötdjur	Kalkkärrsgrynsnäcka	<i>Vertigo geyeri</i>	NT, ÅGP, B2
	Smalgrynsnäcka	<i>Vertigo angustior</i>	B2
Däggdjur	Gråsäl	<i>Halichoerus grypus</i>	F, B5
Fiskar	Torsk	<i>Gadus morhua</i>	VU
Insekter	Backvisslare	<i>Pyrgus armoricanus</i>	EN
	Bredbrämrad bastardsvärmare	<i>Zygaena lonicerae</i>	NT
	Getingrovfluga	<i>Asilus crabroniformis</i>	VU
	Gulbrunt nejlikfly	<i>Hadena perplexa</i>	NT
	Mindre purpurmätare	<i>Lythria cruentaria</i>	NT
	Sexfläckig bastardsvärmare	<i>Zygaena filipendulae</i>	NT
	Silversmygare	<i>Hesperia comma</i>	NT
	Ängsnätfjäril	<i>Melitaea cinxia</i>	NT
Fåglar	Gulsparv	<i>Emberiza citrinella</i>	F, VU
	Rosenfink	<i>Carpodacus erythrinus</i>	F, VU
	Törnskata	<i>Lanius collurio</i>	F
Grod- och kräldjur	Lökgroda	<i>Pelobates fuscus</i>	F, VU, ÅGP, B4
	Lövgroda	<i>Hyla arborea</i>	F, B4
	Strandpadda	<i>Epidalea calamita</i>	F, VU, ÅGP, B4
	Större vattensalamander	<i>Triturus cristatus</i>	F, B2, B4
Kärlväxter	Backsippa	<i>Pulsatilla vulgaris</i>	F
	Kärrknipprot	<i>Epipactis palustris</i>	F
	Majviva	<i>Primula farinosa</i>	NT
	Plattsäv	<i>Blysmus compressus</i>	NT
	Stor sandlilja	<i>Anthericum liliago</i>	F, EN
	Vanlig backsippa	<i>Pulsatilla vulgaris subsp. vulgaris</i>	F, VU
	Vanlig ängsstarr	<i>Carex hostiana var. hostiana</i>	NT
	Äkta ängsnycklar	<i>Dactylorhiza incarnata var. incarnata</i>	F
	Ängsnycklar	<i>Dactylorhiza incarnata</i>	F
	Ängsskära	<i>Serratula tinctoria</i>	NT
	Ängsstarr	<i>Carex hostiana</i>	NT
Mossor	Kalkkällmossa	<i>Philonotis calcarea</i>	NT
	Murlansmossa	<i>Didymodon vinealis</i>	NT
	Strandtuss	<i>Tortula randii</i>	EN
	Östersjöbryum	<i>Bryum marratii</i>	NT

Bevarandeplanen för Simris strandängar

Syftet med Natura 2000-området Simris strandängar i Simrishamns kommun är att bevara de inom området många artrika vegetationstyperna och habitaterna som är av biologiskt och botaniskt intresse. I och i närområdet finns fynd av bl.a. lövgroda och strandpadda samt den ovanliga växten gulyxne.

En del i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda Natura 2000-områden och upprätta bevarandeplaner. Syftet är att EU:s medlemsländer ska ta ett gemensamt ansvar för att bevara arter och naturtyper som förekommer i Europa och att upprätthålla Natura 2000-områdenas naturtyper och arter i gynnsam bevarandestatus inom den biogeografiska regionen.

Bevarandeplanen innehåller bevarandesyftena och bevarandemålen med Natura 2000-området via de fyra kriterierna areal, ekologiska strukturer & funktioner, typiska arter samt Natura 2000-arter (Arter i habitatdirektivets bilaga 2), beskrivning av området samt beskrivning av varje naturtyp och/eller art, förutsättningar för gynnsam bevarandestatus samt vad som kan påverka Natura 2000-området negativt. Den innehåller även information om vilka skötselåtgärder som behövs göras i Natura 2000-området.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane